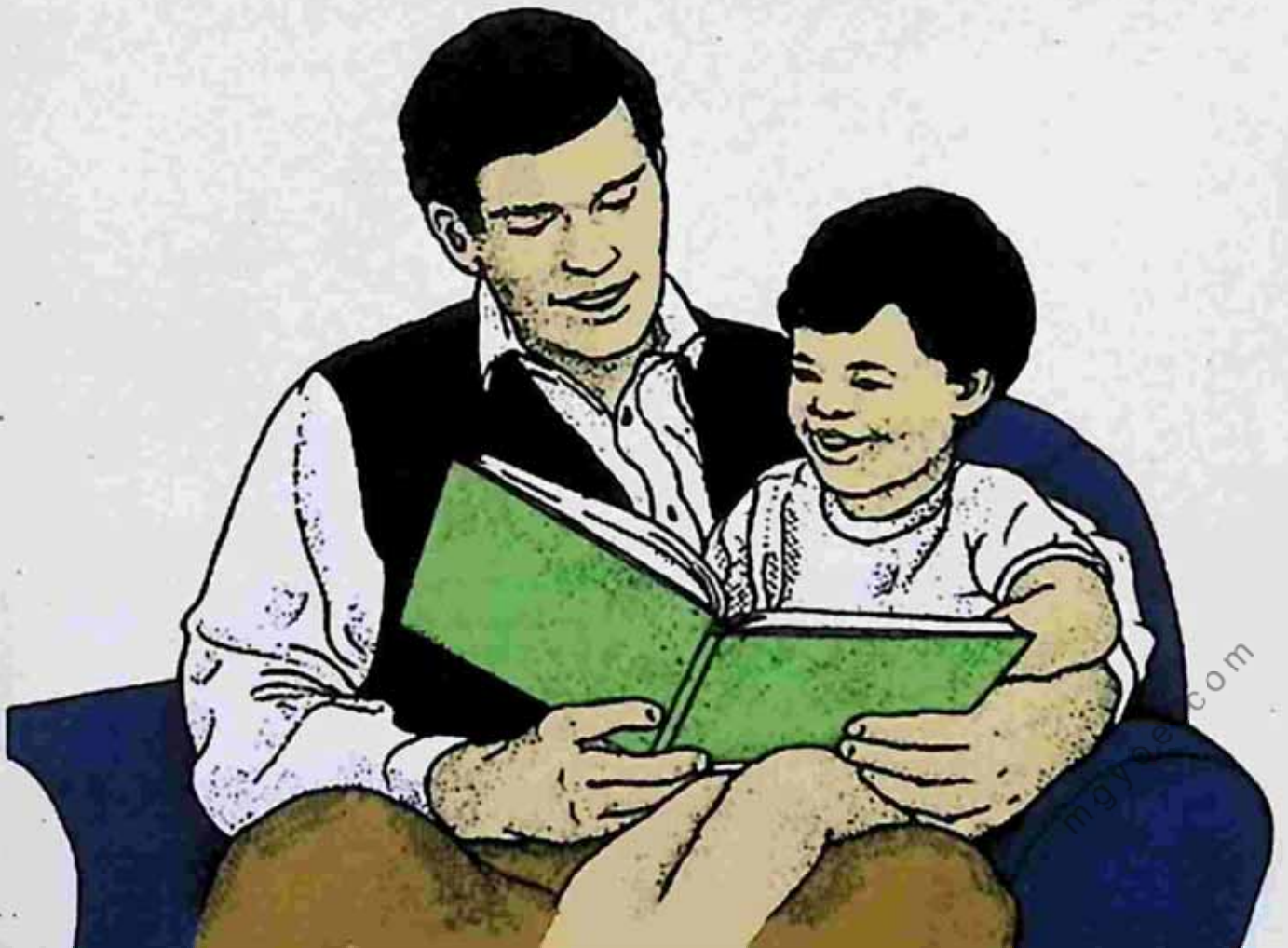

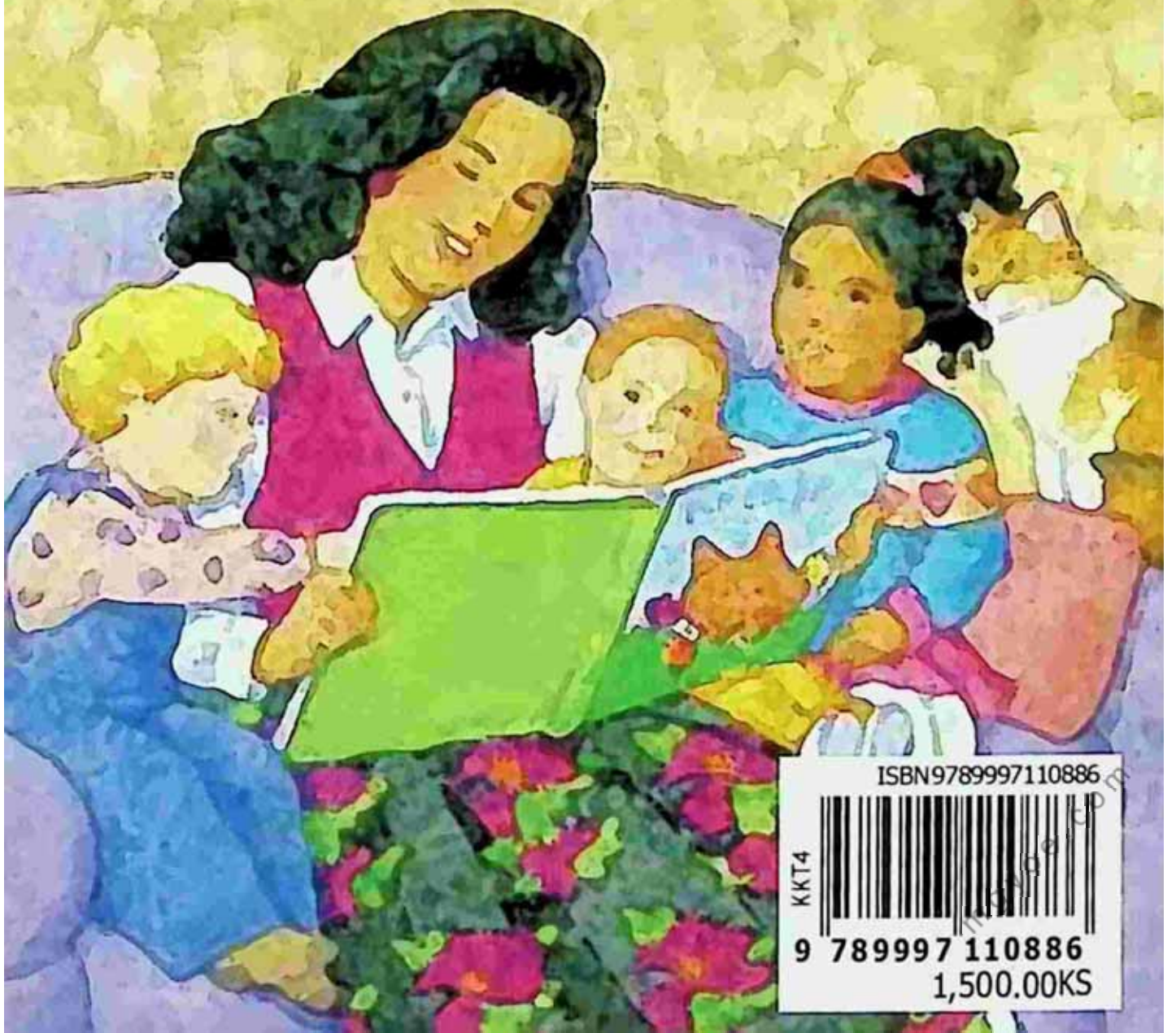
စိတ်ကူးချိချိအနုပညာ

ကလေးကို စာဖတ်ပြတဲအခါ ခင်ခင်သင်း

mgyc.com

ကလေးကို
စာ
ဖတ်ပြတဲ့အခါ

ISBN9789997110886

KKT4

9 789997 110886

1,500.00KS

ကလေးကိုစာဖတ်ပြတဲ့အခါ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၀၂၆၄၀၂၁၁ နှင့်

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၀၃၃၉၀၃၁၁ တို့ဖြင့်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း M . S . O ပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချို စာအုပ်တိုက်၊ ၉(က)၊ ၁၆၄ လမ်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်တို့က ပထမ အကြိမ် စောင်ရေ- ၅၀၀ ရိုက်နှိပ်ကာ ၂၀၁၁၊ ဇူလိုင်လတွင် တန်ဖိုး ၁၅၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဖြန့်ချိသည်။

စာအုပ်ချုပ် - ကိုစင်အေး (လှိုင်)

ခင်ခင်သင်း

ကလေးကိုစာဖတ်ပြတဲ့အခါ/ခင်ခင်သင်း။ - ရန်ကုန်။

စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ ၂၀၁၁။

စာမျက်နှာ မျက်နှာ၊ ၁၃.၂ စင်တီ* ၂၀.၅ စင်တီ

(၁) ကလေးကိုစာဖတ်ပြတဲ့အခါ

မာတိကာ

၁။	ပုံပြင်တွေဘာကြောင့် အရေးကြီးသလဲ	၁
၂။	စာပေစွမ်းရည်	၁၆
၃။	မူကြိုအရွယ်အတွက် ပုံပြောချိန်	၄၅
၄။	ဖတ်ရှုခြင်းခရီးတာနှင့် မိုင်တိုင်များ	၅၈
၅။	ကလေးကို စာဖတ်ပြတော့ ဘာဖြစ်မှာလဲ	၇၀
၆။	အရေးအသား	၇၃
၇။	အရေးအသားကြိုက်သူကို ဘယ်လိုထပ်မံတည်ဆောက်ကြမလဲ	၈၁
၈။	အရေးအသား မှတ်တိုင်များ	၉၀
၉။	ရင်ခွင်ပိုက်၊ လမ်းလျှောက်စနဲ့ ကလေးသူငယ်မှန်သမျှကို စာဖတ်ပြခြင်းနဲ့ ပတ်သက်၍ ..	၉၅

တစ်ခု

၀	အခြေအနေ (၀)	၀
၁	အခြေအနေ (၁)	၁
၂	အခြေအနေ (၂)	၂
၃	အခြေအနေ (၃)	၃
၄	အခြေအနေ (၄)	၄
၅	အခြေအနေ (၅)	၅
၆	အခြေအနေ (၆)	၆
၇	အခြေအနေ (၇)	၇
၈	အခြေအနေ (၈)	၈
၉	အခြေအနေ (၉)	၉
၁၀	အခြေအနေ (၁၀)	၁၀
၁၁	အခြေအနေ (၁၁)	၁၁
၁၂	အခြေအနေ (၁၂)	၁၂
၁၃	အခြေအနေ (၁၃)	၁၃
၁၄	အခြေအနေ (၁၄)	၁၄
၁၅	အခြေအနေ (၁၅)	၁၅
၁၆	အခြေအနေ (၁၆)	၁၆
၁၇	အခြေအနေ (၁၇)	၁၇
၁၈	အခြေအနေ (၁၈)	၁၈
၁၉	အခြေအနေ (၁၉)	၁၉
၂၀	အခြေအနေ (၂၀)	၂၀
၂၁	အခြေအနေ (၂၁)	၂၁
၂၂	အခြေအနေ (၂၂)	၂၂
၂၃	အခြေအနေ (၂၃)	၂၃
၂၄	အခြေအနေ (၂၄)	၂၄
၂၅	အခြေအနေ (၂၅)	၂၅
၂၆	အခြေအနေ (၂၆)	၂၆
၂၇	အခြေအနေ (၂၇)	၂၇
၂၈	အခြေအနေ (၂၈)	၂၈
၂၉	အခြေအနေ (၂၉)	၂၉
၃၀	အခြေအနေ (၃၀)	၃၀
၃၁	အခြေအနေ (၃၁)	၃၁
၃၂	အခြေအနေ (၃၂)	၃၂
၃၃	အခြေအနေ (၃၃)	၃၃
၃၄	အခြေအနေ (၃၄)	၃၄
၃၅	အခြေအနေ (၃၅)	၃၅
၃၆	အခြေအနေ (၃၆)	၃၆
၃၇	အခြေအနေ (၃၇)	၃၇
၃၈	အခြေအနေ (၃၈)	၃၈
၃၉	အခြေအနေ (၃၉)	၃၉
၄၀	အခြေအနေ (၄၀)	၄၀
၄၁	အခြေအနေ (၄၁)	၄၁
၄၂	အခြေအနေ (၄၂)	၄၂
၄၃	အခြေအနေ (၄၃)	၄၃
၄၄	အခြေအနေ (၄၄)	၄၄
၄၅	အခြေအနေ (၄၅)	၄၅
၄၆	အခြေအနေ (၄၆)	၄၆
၄၇	အခြေအနေ (၄၇)	၄၇
၄၈	အခြေအနေ (၄၈)	၄၈
၄၉	အခြေအနေ (၄၉)	၄၉
၅၀	အခြေအနေ (၅၀)	၅၀

ပုံပြင်တွေ ဘာကြောင့်အရေးကြီးသလဲ

ကလေးတွေ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ နေကြရတဲ့ အခက်အခဲတွေ၊ ခံစားချက်တွေကို ကျော်လွှားဖြတ်သန်းနိုင်ဖို့မှာ ပုံပြင်တွေရဲ့ အကူအညီအများကြီးလိုအပ်ပါတယ်။ ခံစားချက်ကို ပြောပြဖွင့်ဟဖို့ စကားလုံးမရှိသေးတဲ့ ကလေးတွေရဲ့အခက်အခဲကို မိဘတွေ ဘယ်လိုသိပြီးကူညီနိုင်မှာလဲ။ ပြောမပြတ်သေးတဲ့၊ ပြောပြရကောင်းမှန်းလည်း နားမလည် မသိတတ်သေးတဲ့ကလေးတွေကို အချိန်မှန် အာဟာရကျွေး၊ ဖင်ကလေးပုပ်သိပ်ရုံနဲ့ သူတို့ရဲ့ခံစားမှုနဲ့ အခက်အခဲတွေ ပြေလည်မသွားနိုင်ပါဘူး။

ဘာတစ်ခုမှ မသိသေးတဲ့ကလေးငယ်တွေအတွက် သူစိမ်းဆန်နေသေးတဲ့ လောကကြီးထဲမှာ စိတ်အာရုံ လွှဲပြောင်းသက်သာစေဖို့ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းကတော့ ပုံပြင်ပြောပြခြင်းပါပဲ။ ဒါဟာ မိဘနဲ့ကလေးရဲ့ ကြားထဲမှာ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်တစ်ခု စတင်တပ်ဆင်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတွေအတွက် (ရင်ခွင်ပိုက်အရွယ်က စပြီး) ခေတ်မီပစ္စည်းအကောင်းစားကြီးတွေ ဝယ်ပေးထားပြီး ဆော့ချင်သလိုဆော့လို့ ပစ်ထားတာထက် ပုံမှန်အချိန်လေးတစ်ချိန် သတ်မှတ်ပြီး ကလေးနဲ့လက်ပွန်းတတီး ယုယုယယနေထိုင်ပေးရင်း ပုံပြောပြနေလိုက်ပါ။ ဒါဆို သားသမီးနဲ့ မိဘရဲ့ သံယောဇဉ်ဟာလည်း ပိုမိုခိုင်မာလာမယ်။ မိဘ ပြောဆိုဆုံးမတာကို နားထောင်တတ်တဲ့၊ နာခံတတ်တဲ့ သားသမီးဆိုတာ ပုံပြောင်းကောင်းတဲ့မိဘကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရခဲ့တဲ့ ကလေးတွေပါပဲ။ ဘဝတစ်လျှောက် အမှတ်ရစရာကလေး

ဘဝဆိုတာလည်း မိဘက ပြောပြနေတဲ့ပုံပြင်ကို နှစ်သက်ကြည်နူး၊ စိတ်ဝင်တစား နားထောင်ခဲ့ရတဲ့အချိန်တွေပဲပေါ့။

ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးပြောရတဲ့ ပုံပြင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စာအုပ်ကိုင် ဖတ်ပြရတဲ့ ပုံပြင်ပဲဖြစ်ဖြစ် ပုံပြင်နားထောင်ရတာဟာ စာဖတ်တဲ့အလေ့ကို နှစ်လိုတတ်ဖို့အတွက် သင်ပေးနေတဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခုပါပဲ။ စာအုပ်တွေရယ်၊ စာအုပ်ထဲက ပုဂ္ဂိုလ်တွေရယ် အားလုံးဟာ ကလေးရဲ့မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်လာမှာပါ။ အသုံးဝင်ပြီး အရေးပါတဲ့ အချက်အလက်၊ နည်းလမ်း ဥပဒေသတွေကို စာအုပ်ထဲမှာ ရှာလို့ရတယ်ဆိုတဲ့ အသိတရား တိုးတက်မြင့်မားလာဖို့လည်း လမ်းကြောင်းပေးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြန်တွေးချင်စရာကောင်းတဲ့ အတိတ်ဆိုတာ ငယ်ဘဝက အနှစ်သက်ဆုံး ပုံပြင်စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ကလေးနဲ့အတူ ဖတ်ရမှာလား

စာဖတ်ခြင်းဟာ လူတိုင်းအတွက် ပျော်မွေ့စရာကောင်းသလို လုပ်ကိုလုပ်သင့်တဲ့ အလေ့အထတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အပြင်သွားတိုင်း၊ လမ်းပေါ်ထွက်တိုင်း၊ သတိပေးဆိုင်းဘုတ်၊ အသိပညာပေးစာတန်း၊ လမ်းညွှန်စာတန်း စသဖြင့် ဖတ်ရ မှတ်ရမယ့် အရေးကြီးကိစ္စတွေရှိနေပါတယ်။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်ကအစ စက်ပစ္စည်းတွေအသုံးပြုပုံ အညွှန်းတွေက လည်း မဖတ်မဖြစ် ဖတ်ရမယ့် စာတွေချည်းပါပဲ။

- * စာဖတ်ခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကောင်းကျိုးရှိတာကို နားလည်စေဖို့ စာဖတ်တဲ့ပုံစံနဲ့ စာဖတ်ရတဲ့အကြောင်း အရာမျိုးစုံကို ကလေးမြင်အောင် ပြုလုပ်သင့်ပါတယ်။ စာရွက်နဲ့ စာဖတ်တာ၊ ကတ်ပြား၊ ဘောက်ချာ စတဲ့ စာတွေအပြင် စာတန်းတွေတိုင်း စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှု အကဲခတ်လေ့လာတဲ့ အမှုအကျင့်လေးတွေ ကလေးရှေ့မှာ လုပ်ပေးပါ။
- * စာဖတ်တာကို ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ကလေးတွေဟာ ယုံကြည်ချက် ခိုင်မာတဲ့ သင်ယူလေ့လာသူတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။
- * စာဖတ်ခြင်းကနေ ရရှိနိုင်တဲ့အကျိုးဆက်တွေအပြင် တစ်သက်လုံး

ကျင့်သုံးနိုင်တဲ့ ပျော်မွေ့စရာ ဝါသနာတစ်ခုကိုပါ ပိုင်ဆိုင်သွားပါ လိမ့်မယ်။

ဘာသာစကားဆိုတာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဆက်သွယ်နိုင် တဲ့ ဆက်သွယ်ရေးကိရိယာပါပဲ။ ကိုယ်တိုင်အတွက် နားလည်မှု အသိပညာ ဖြစ်စေရုံတွင်မဟုတ်ဘဲ တစ်လောကလုံးကို အာရုံခံဖို့အတွက်လည်း အသုံး ဝင်ပါတယ်။ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ ဘာသာစကားနဲ့ ဆက်သွယ်တည်ဆောက် ထားတာတဲ့ ကမ္ဘာကြီးပါ။ အဲဒီဘာသာစကားနဲ့ လောကသဘာဝကို သင်ယူ ဖို့အတွက် စာဖတ်ခြင်းဟာ အရေးကြီးတဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခုပါပဲ။

* စာဖတ်ပြခြင်းနဲ့ ပုံပြောခြင်းတွေလုပ်နေတဲ့ သီးသန့်အချိန်လေးဟာ မိဘနဲ့သားသမီးအတွက် ထူးခြားတဲ့အချိန်တစ်ခုပါ။ ဒီအချိန်လေးမှာ သက်သောင့်သက်သာနဲ့ ပျော်မွေ့ကြည်နူးစရာဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ကလေးနဲ့မိဘကြားမှာ ကောင်းမြတ်တဲ့ မျိုးရိုးဆက်သွယ်မှုတစ်ခုဖြစ် ပြီး စာဖတ်ခြင်းဟာ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကလေးကို ပြသရာရောက်ပါတယ်။

* နေ့စဉ်ဘဝအတွေ့အကြုံအပေါ်မှာ ရင်ဆိုင်ရတဲ့ အခက်အခဲ၊ စိုးရွံ့ ထိတ်လန့်စိတ်နဲ့ အကြောက်တရားတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင် ကျော်လွှားဖြတ်သန်း ထိုးဖောက်သွားနိုင်ဖို့ ပုံပြင်ဖတ်ပြခြင်းနဲ့ ပုံပြော ခြင်းတို့က ကူညီပေးမှာပါ။

* မိဘကိုယ်တိုင်ပင် စာဖတ်ရန်အတွက် အကြောင်းမျိုးစုံနှင့် အခက်အခဲ ဖြစ်နေခဲ့လျှင် စာဖတ်ခြင်းဟာ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကလေးကို ပိုပြီး ပြသပြောဆိုရမှာပါ။ တတ်နိုင်သမျှ အိမ်မှာ စာအုပ် မျိုးစုံ ရှိနေဖို့ လိုပါတယ်။ စာဖတ်ဖို့အခွင့်အရေးဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့ ပြင်း ထန်တဲ့ဆန္ဒတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကလေးကို အလျဉ်းသင့်တိုင်း ပြောဆို သင့်ပါတယ်။

စာအုပ်နှင့်ပုံပြင်များရဲ့ အကူအညီ

ဘာသာစကားနဲ့ တွေးတောကြံဆခြင်းအတွက် အထောက်အကူ ကောင်းကောင်းပြုပါတယ်။

- * ကလေးလေးတွေဟာ စာအုပ်ထဲကပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ကမ္ဘာလောကကို သင်ယူနိုင်တယ်။ သိပ်ငယ်လွန်းသေးတဲ့အရွယ်မှာကတည်းက ဘယ်ပစ္စည်းကို ဘယ်လိုခေါ်တယ်ဆိုတာ သူတို့ သိရှိမှတ်သားသွားနိုင်ပါတယ်။
- * စာအုပ်ကနေ သင်ယူနိုင်တာ အများကြီးရှိပါတယ်။ အရွယ်အစား၊ အရောင်၊ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်၊ ဘယ်ပစ္စည်းဟာ ဘာနဲ့ပုံစံတူ၊ သဏ္ဍာန်တူဖြစ်တယ်၊ တခြားလူတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ ဘဝအကြောင်းတွေ၊ လောကခံတရားတွေ ဒါတွေအားလုံးကို စာအုပ်ကနေ သင်ယူရတာပါ။
- * ကိန်းဂဏန်းနဲ့ အရာဝတ္ထု တစ်ခုနဲ့တစ်ခုကြားက အကြားအဟ၊ အကွာအဝေးတွေကိုလည်း သင်ယူရရှိ နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ ဝက်ဝံသုံးကောင်ပုံပြင်မှာ ဝက်ဝံ သုံးကောင်ရှိတယ်။ ဖေဖေဝက်ဝံကြီးက တစ်ကောင်၊ မေမေဝက်ဝံကြီးက တစ်ကောင်၊ သားသားဝက်ဝံလေးက တစ်ကောင်၊ အားလုံးစုစုပေါင်း သုံးကောင်ဆိုတာမျိုးပေါ့။ နောက်ပြီး အကြီးအသေးပမာဏ၊ အပြင်နဲ့အတွင်း၊ အနေအထား အခေါ်အဝေါ် စတာတွေ အားလုံးကို သင်ပေးစရာမလိုဘဲနဲ့ နားထောင်နေတဲ့ပုံပြင် တွေဆီကနေ တတ်မြောက်သွားမှာပါ။
- * ကလေးရဲ့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းနဲ့ စိတ်ကူးဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေအောင်လည်း ပုံပြင်တွေက ကူညီပေးပါတယ်။ အမြင်အကြားကတစ်ဆင့် ဆက်စပ်တွေးခေါ်မှုလမ်းကြောင်း မှန်အောင်လည်း တည့်မတ်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ကလေးရဲ့ခံစားမှုကို ထိုးဖောက်ဖြတ်သန်းဖို့

ပုံပြင်တွေထဲမှာ ခံစားချက်တွေကို ပုံဖော်ထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလို ပုံပြင်တွေဖတ်ပြနေခြင်းက ကလေးကို သူ့ခံစားချက်တွေအားလုံးဟာ လက်ခံနိုင်စရာအကြောင်းတွေဖြစ်ကြောင်း သိရှိစေပြီး တခြားသူတွေရဲ့ ခံစားချက်ကိုလည်း ကိုယ်ချင်းစာနာ နားလည်လာစေနိုင်ပါတယ်။ ကလေးဟာ သူတစ်ယောက်တည်း အထီးကျန်မဟုတ်ဘဲ

တခြားကလေးတွေမှာလည်း သူ့လိုပဲ အလားတူခံစားချက်တွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ သိနားလည်လာမှာပါ။ အဓိအကြောင်းအရာကတော့ သူခံစားနေရသမျှဟာ ထူးခြားနိမ့်ကျတာ ဒါမှမဟုတ် မြင့်မားသွေဖီနေတာ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်တတ်တဲ့သဘာဝတစ်ခုအဖြစ် အဆင်ပြေကြောင်း နားလည်သွားတာပါပဲ။

မိဘအနေနဲ့လည်း ပုံပြင်ပြောနေရင်း ကိုယ့်ရဲ့ကလေး ဘယ်လို ခံစားနေရတယ်ဆိုတာ သူ့ရဲ့တုံ့ပြန်မှုကို အကဲခတ်ပြီး သိနိုင်ပါတယ်။ ကလေး သိပ်ကြိုက်တဲ့ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ဒါမှမဟုတ် ပုံပြင်စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ သူ့အတွက် တိုက်ရိုက်အထူးပြုသက်ရောက်စေတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုခုပါမှန်း နားလည်ပါစေ။ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်ဟာ သူ့ရဲ့ခံစားချက်ကို အကျိုးပြုကြောင်းလည်း သူ သိပါစေ။

ကလေးကို ပုံပြင်ဖတ်ပြနေခြင်းဟာ ကလေးရဲ့ခံစားချက်ကို နားလည်သိရှိမှန်း ပြသနေတာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ- မိဘက ဖတ်ပြနေတဲ့ပုံပြင်ထဲမှာ အမှောင်ကို ကြောက်တဲ့ တခြားကလေးတစ်ယောက် (တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ပဲဖြစ်ဖြစ်) ပါမယ်ဆိုရင် မိဘက သူ့ကို နားလည်တယ်ဆိုတာ ကလေး သိသွားပါပြီ။ သိပ်ငယ်တဲ့ အရွယ် ကလေးတိုင်း အမှောင်ကို ကြောက်တတ်ကြပါတယ်။

စာအုပ်တွေဟာ အကြောက်တရားကိုလည်း ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းပေးပါတယ်။ ထိတ်လန့်စိုးရွံ့မှုတွေပါတဲ့စာအုပ်က စိုးရွံ့ထိတ်လန့်မှုတွေကို ရင်

ဆိုင်ဖြတ်ကျော်ဖို့ ကလေးကို တွန်းအားပေးပါတယ်။ ဒီလိုပုံပြင်ကို ထပ်
 တလဲလဲ ကြားရ ဖတ်ရတဲ့ကလေးဟာ သူ့ရဲ့ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုတွေကို
 ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ရဲလာပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရဲရင့်လာတယ်ပေါ့။
 ဒါကြောင့် ကလေး ဖတ်စေချင်တဲ့စာအုပ်ကို ဘယ်နှကြိမ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ထပ်ခါ
 ထပ်ခါ ဖတ်ပြ ရှင်းပြဖို့ ဝန်မလေးပါနဲ့။

ယုံကြည်မှုဖွံ့ဖြိုးဖို့ပုံပြင်နှင့် သိစေ(တတ်)ခြင်း

မိဘတွေအနေနဲ့ ကိုယ်ဟာ လောကထဲမှာ ဘယ်နေရာမှာ အံဝင်နေ
 သလဲဆိုတာ သိရှိခြင်းက ကောင်းတဲ့သဘောတရား၊ ခံစားနားလည်မှုနဲ့
 ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်နေတဲ့ အစိတ်အပိုင်းပါပဲ။ အဘိုးအဘွားနဲ့ မိဘ
 က ပြောပြနေတဲ့ မိသားစုပုံပြင်တွေထဲမှာ “မေမေ ချာတိတ်မလေးဘဝမှာ
 ပေါ့” ဆိုတဲ့စကားစုတွေဟာ “မိသားစုဝင်အဖြစ် ပါရှိနေခြင်း”ဆိုတဲ့ အာရုံ
 ခံစားမှုကို ဖွံ့ဖြိုးလာစေပါတယ်။ မိဘကိုယ်တိုင်က တခြားမိသားစုဝင် ဘဝ
 က လာခဲ့တာချည်းဖြစ်ပြီး မိသားစုပြိုကွဲခဲ့ဖူးတဲ့သူတွေအတွက် ဒီအချက်က
 ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်။ အချိန်တန်ရင် ကလေးက ဒီကိစ္စကို သိနားလည်
 နေတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ပုံပြင်ပြောဖို့ သီးသန့်အချိန်တစ်ခု သတ်မှတ်ထားလိုက်ရင် ကလေး
 ဟာ အဲဒီအချိန်ရောက်တာနဲ့ အိပ်ရာဝင်ဖို့ မငြင်းတော့ပါဘူး။ အလိုလို အိပ်
 ရာဆီ ခြေဦးလှည့်ပြီးသား ဖြစ်နေမှာပါ။ မိဘနားကပ်နေပြီး အေးဆေးသက်
 သာစွာနဲ့ ပုံပြင်နားထောင်ပြီး အိပ်ဖို့ အဆင်သင့်ပြင်နေတတ်ပါလိမ့်မယ်။

- * ပုံပြင်စာအုပ်တွေဟာ ကလေးကို သူ့လောကရဲ့ ဖိအားနဲ့ စိတ်ဖိစီးမှု
 တွေကနေ လွတ်မြောက်ကင်းရှင်းတဲ့ စိတ်ကူးယဉ် ထူးခြားဆန်း
 ကြယ်တဲ့ ကမ္ဘာလေးတစ်ခုဆီကို ခေါ်ဆောင်ရောက်ရှိသွားစေပါ
 တယ်။
- * အရေးအကြီးဆုံးအချက်ကတော့ ကလေးဟာ မိဘနဲ့အတူတူ အချိန်
 တွေကို ဖြတ်သန်းနေရင်း သန်မာ ဖွံ့ဖြိုးစွာ အရွယ်ရောက်နေတယ်ဆို
 တာပါပဲ။

ကလေးကို စာဖတ်ပြခြင်းနဲ့ ပုံပြင်ပြောပြနေခြင်းဟာ သူတို့ကို ချစ်ခင် စရာ လူတစ်ယောက်အဖြစ်ကို ခံစားသိရှိစေတဲ့အပြင် စာအုပ်တွေကို ချစ် တတ်လာအောင် သီးသန့် “ရှယ်” အချိန်ကလေးတွေ ဝေမျှပြီး သင်ပေးနေ ခြင်းပါ။ ကလေးတိုင်း ဒီအချိန်တွေကို မက်မောကြပါတယ်။

ပုံပြောသူများအတွက် မှတ်စု

ပုံပြင်ဖတ်ပြတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပြောပြတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါဟာ ကလေးကို နည်းလမ်းများစွာနဲ့ ကူညီနေတာပါ။ အကောင်းဆုံးလုပ်ပေးနိုင်ရင် အပြန် အလှန် အကျိုးရှိပါတယ်။ တချို့မိဘတွေက ပုံပြင်ပြောရတာ သိပ်မကြိုက် ကြဘူး။ တချို့ ဆို စာမဖတ်ချင်ကြပါဘူး။ ကိုယ်တိုင်အတွက်ရော၊ ကလေး အတွက်ပါ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းကို လုပ်ဆောင်ရမှာ မဟုတ်လား။

- * စာမပါတဲ့ ပုံပြစာအုပ်တွေရှိပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ဖန်တီးပြီး ပုံတွေကို ပြလိုရပါတယ်။
- စာဖတ်ပြနေရင် ဒါမှမဟုတ် ပုံပြောနေရင် ကလေးရဲ့ ဦးဆောင်မှုကို လိုက်ဖို့ကြိုးစားပါ။ ဒါဆိုရင် မိဘဟာ ကလေးအတွက် အဖော် တစ်ယောက်ဖြစ်ခွင့်ရသွားပါတယ်။ ထပ်ကာ ထပ်ကာ နားထောင်ချင် တဲ့စာကို များများဖတ်ပြပါ။ ကလေးက ရပ်ဆိုမှရပ်ပါ။ ကလေးက ကျော်ဖတ်ပါလို့ ပြောရင်လည်း ကျော်သာဖတ်ပြလိုက်ပါ။ ကလေး ကြိုက်သလို ညွှန်ကြားပါစေ။ တတ်နိုင်သလောက်တော့ စာအုပ် တစ်အုပ်လုံး ခြုံငုံမိအောင် ဖတ်ပြပါ။ ဒါမှလည်း ကလေးက ရွေး ချယ်ရှာဖွေခွင့်ရမှာပါ။
- * စာကြည့်တိုက်အသင်းဝင်ထားပါ။ ပထမတော့ အကျင့်မရှိရင် စာ ကြည့်တိုက်မှာ ကြောင်တောင်တောင် ဖြစ်နေဦးမှာပဲ။ ကြားရက်တွေ မှာ သွားရင် စာကြည့်တိုက်က လူနည်းပါတယ်။ စာကြည့်တိုက်ကို မေးမြန်းစုံစမ်းပြီး ကလေးအတွက် အရွယ်နဲ့လိုက်တဲ့စာအုပ်ကို ရှာခိုင်း ပါ။ စာကြည့်တိုက်မှူးဆိုတာ ဒီကိစ္စအတွက် သီးသန့် လေ့ကျင့် ထားတဲ့သူတွေမို့ သူတို့ ကျေကျေနပ်နပ် ကူညီကြမှာပါ။
- * စာအုပ်သုံးလေးအုပ် ငှားရမ်းသွားပါ။ ဒါပေမဲ့ ကလေးက ထပ်တလဲ

လဲ မှာနေတဲ့စာအုပ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ်ပိုင် ဝယ်ထားရမယ့်စာအုပ်ပဲလို့ နားလည်ပါ။

- * စာအုပ်ဆိုင်နဲ့ စာအုပ်ဈေးပွဲတော်တွေကို လှည့်ပတ်သွားပါ။ သိပ်ကောင်းတဲ့စာအုပ်တချို့ဟာ တစ်ခါတစ်ရံ အဖုံးမပါဘဲ ဈေးသက်သာတဲ့စာအုပ် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။
- * စာအုပ်ဖတ်တာကို ကြိုက်လာပြီဆိုရင် ဆိုင်ကြီးတွေက ဈေးသက်သာတဲ့ စာအုပ်တွေကို ကလေးအတွက် အပိုင်ဝယ်ပါ။
- * ကလေးကို စာအုပ်လက်ဆောင်ပေးတဲ့အလေ့ လုပ်ပါ။ မွေးနေ့ကအစ နာမည်တပ်လို့ရတဲ့ နေ့တွေမှာပေါ့။ ဒါဟာ ကြီးကျယ်တဲ့ လက်ဆောင်ပါပဲ။

ရင်ခွင်ပိုက်ကလေးများ

- * ယုယုယယ ထွေးပိုက်ကြင်နာတာကို နှစ်သက်ကြတယ်။ ပြီးကော့မိာရဲ့အသံနဲ့ ညင်သာငြိမ်ညောင်း တဲ့ စကားသံတွေကို ကြိုက်တယ်။ စကားလုံးတွေ ရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ဒါဟာ လိုအပ်ပါတယ်။

- * မွေးကင်းစကစပြီး စာအုပ်တွေကို သင်ယူနိုင်တယ်။ တောက်ပတဲ့ ရောင်စုံအရုပ်တွေကိုပြပြီး အရာဝတ္ထုတွေရဲ့ အခေါ်အဝေါ်တွေကို ပြောပြပါ။ ဒါမှမဟုတ် ရုပ်ပုံလေးအကြောင်း သီချင်းကဗျာလေးလုပ် ပြီး ရွတ်ဆိုပြပါ။ မိဘနဲ့နေရတာ ပျော်ရွှင်နှစ်သက်ပြီး မိဘပြောတဲ့ စကားလုံးတွေကို စကားမပြောတတ်ခင်ကတည်းက နားလည်လာ မှာပါ။ ကတ္တူ၊ ပလတ်စတစ်အဖုံးနဲ့ စာရွက်တွေဟာ ရင်ခွင်ပိုက် အရွယ်အတွက် သင့်တော်ပါတယ်။ ရေနဲ့ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပြီး အကောင်းအတိုင်း ဆက်ဖတ်လို့ရတယ်လေ။
- * စာအုပ်ထဲက ဖတ်ရမယ့်ခေါင်းစဉ်တွေကို ကလေးနဲ့အတူ ကြည့်ပါ။ ခေါင်းစဉ်ကို အရင်ဖတ်ရမယ်ဆိုတာ ကြိုတင်လေ့ကျင့်တဲ့ သဘော ပါ။

လမ်းလျှောက်တတ်စကလေးများ

- * ညစဉ်ညတိုင်း အိပ်ရာဝင်ပုံပြင်အတွက် အချိန်တစ်ခု သီးသန့် သတ်မှတ်ထားပါ။ ပုံပြင်တွေဟာ ရိုးစင်းပြီး ရှင်းလင်းတိုတောင်းပါစေ။ ဒီအရွယ်မှာ အကြာကြီး အာရုံမစိုက်နိုင်သေးပါဘူး။
- * ဒီအရွယ်ကလေးတွေဟာ သူတို့သိပြီးသားပစ္စည်းတွေပါတဲ့ စာအုပ်၊ ရိုးရှင်းတဲ့ သားချောတေးနဲ့ ရောင်စုံရုပ်ပုံတွေပါတဲ့စာအုပ်တွေကို နှစ်သက်ကြပါတယ်။
- * ကလေးတွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးကြီးပြင်းမှုနဲ့ သင်ယူခြင်းအတွက် ကလေးအကြိုက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ပုံပြင်၊ စာအုပ်ကို သူ နားထောင်ချင်တိုင်း ပြောပြဖတ်ပြပေးခြင်းဟာ အရေးပါတဲ့လိုအပ်ချက်ပါ။
- * ၂ နှစ်သားအရွယ်ကလေးက မိဘကျန်ခဲ့တဲ့ စကားလုံးနဲ့ အမှားတွေကို ထောက်ပြနိုင်ပါတယ်။ သူတို့ ကြိုက်တဲ့ပုံပြင်ထဲက သူတို့ နားလည် ခံစားရတဲ့ အပိုဒ်ကလေးတွေကိုလည်း တစ်ခါထက်ပိုပြီး ကြားချင်ကြပါတယ်။ “မင်းသားလေးက လွတ်သွားတာပေါ့!” ဆိုတာမျိုးပါ။ “လူဆိုးတွေ အားလုံးကြောက်ပြီး ထွက်ပြေးကုန်တယ်” ဆိုတာမျိုးပါ။

မူကြိုအရွယ်ကလေးများ

- * ကလေးကြိုက်တဲ့ ပုံပြင်၊ စာအုပ်ကို သူ့ဟာသူ ရွေးချယ်ခွင့်ပေးပါ။
- * ပုံပြင်တွေကို ပြဇာတ်အဖြစ် ဖန်တီးဆော့ကစားဖို့ ကြိုးစားစိစဉ်ပါ။
- * ဒီအရွယ်ကလေးဟာ ပုံပြင်ထဲကဇာတ်လိုက်ရဲ့ ပုံနဲ့ သူတို့ အကြိုက်ဆုံးပုံတွေကို ရေးဆွဲဖို့ အားထုတ်လာပါပြီ။
- * ကလေးကို ပုံပြောပြခိုင်းပါ။ သေသေချာချာ နားထောင်ပြီး စိတ်ဝင်စားကြောင်းလည်း ပြပါ။ ပြီးရင် ပုံပြင်ကို ဝေဖန်ဆွေးနွေးပါ။ ရှက်သွားအောင် မလုပ်ပါနဲ့။ ကလေးက စိတ်ကူးနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ အနုပညာတစ်ခုပါ။
- * ပုံပြင်ရှည်ကြီးတွေ မပြောပါနဲ့ဦး။ ကလေးအိပ်သွားချိန်မှာ အဆုံးသတ်နိုင်မယ့် စာအုပ်မျိုးပဲရွေးပါ။
- * ကလေးကို စာကြည့်တိုက်ခေါ်သွားပါ။ သူ့အရွယ် အတွက် စီစဉ်ထားတဲ့နေရာမှာ သူ့ဟာသူ စာအုပ်တွေရွေးပါစေ။ ကလေးက စာအုပ်တွေအကုန် ကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မှာပါ။ တချို့တလေတော့ ကြိုက်မယ်၊ အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ စာကြည့်တိုက်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပြီး စာကြည့်တိုက်ဟာ အသုံးပြုစရာမှန်း သိနားလည်သွားဖို့ပါပဲ။ ငှားရင်လည်း သူရွေးပေးတာ ငှားပါ။ သူမလုပ်တတ်သေးရင် မိဘက လမ်းကြောင်းပေး ပြသရမှာပါ။ ဒါဆို ကလေးဟာ စာအုပ်တွေနဲ့ သူ့ဟာသူ ရွေးချယ်ခြင်းဆိုတဲ့အကြောင်းကို စဉ်းစားသွားပါပြီ။

ကျောင်းတက်စကလေးများ

- * ပုံပြင်ပြောတဲ့အချိန်မှာ စာရေးစာဖတ်လေ့ကျင့်ခန်းပုံစံ မလုပ်ပါနဲ့။ ဒီအချိန်ဟာ မျှဝေခံစားခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်းနဲ့ ပျော်ရွှင်စရာ အချိန်လေးပဲဖြစ်ပါစေ။
- * ကလေးက သူ့ဟာသူ ပုံပြင်တွေကို ဖတ်ဖို့သင်ယူနေတုန်းမှာ အများကြီး မမျှော်လင့်ထားပါနဲ့။ စာဖတ်တတ်လာတဲ့အချိန်မှာတောင် ပုံပြင်ကို သေသေချာချာ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ကြိုက်နှစ်သက်လာတဲ့အထိ အချိန်တော်တော်ကြာပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်ဖတ်တတ်နေ

တဲ့အရွယ်မှာလည်း မိဘက ဖတ်ပြဖို့ လိုအပ်ပါသေးတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ထူးခြားတဲ့အကြောင်းအရာတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဘယ်အရွယ်ရောက်ရောက် ကိုယ့်ကို ပုံပြင်ပြန်ဖတ်ပြတဲ့အခါတွေ ပေါ့။

* ကိုယ့်အကြိုက်မဟုတ်ရင်တောင် ကလေးကြိုက်တဲ့ စာအုပ်တွေ ရွေးချယ်ခွင့်ပေးရမယ်။

* ကလေးစိတ်ဝင်စားတဲ့အကြောင်းအရာတွေပါနိုင်တဲ့ စာအုပ်ရွေးဖို့ ကလေးကို ကူညီပါ။ “နင်သိတာပဲ နင့်ဟာနင်ရွေး” ဆိုတာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ ခွေးတွေ၊ ကားတွေ၊ ဒိုင်နိုဆောတွေကြိုက်ရင် အဲဒါတွေပါတဲ့ စာအုပ်မျိုး ရှာပေးလိုက်ပါ။

* စာအုပ် စဖတ်တဲ့ကလေးတွေအနေနဲ့ ရိုးစင်းတဲ့ဝါကျနဲ့ စကားလုံးတွေပါတဲ့ စာအုပ်မျိုးလိုအပ်ပါတယ်။ ဒါမှလည်း စာဖတ်တဲ့အလုပ် ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်ပြီး ကလေးက သူ့စွမ်းရည်အပေါ် သူ့သဘောကျပျော်ရွှင်ကျေနပ်လာမှာပေါ့။ သိပ်ခက်ပြီး ပညာသားပါလွန်းတဲ့ အရေးအသားတွေက ကလေးကို နာလန်မထူအောင် ဖိချနှိပ်ကွပ်ပစ်နိုင်ပါတယ်။

* ကလေးတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူနိုင်ပါဘူး။ အရွယ်တူ အဆင့်တူ စာဖတ်တတ်တဲ့အချိန်မှာတောင် သူတို့ကြိုက်တဲ့ စာအုပ်ချင်း မတူနိုင်ပါဘူး။ ကလေးရဲ့အစ်ကို အစ်မတွေ သူ့အရွယ်က ဖတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေတောင် ကလေးက ကြိုက်ဖို့ဆိုတာ သိပ် မသေချာပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကလေးတွေကို တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နှိုင်းယှဉ်မပြောမိပါစေနဲ့။ လူကြီးတွေတောင် ဂျိမ်းစ်ဘွန်းပရီသတ်နဲ့ ကျော်ဟိန်းပရီသတ် ကွဲပြားနေနိုင်သေးတာပဲ။

* အရွယ်ရောက်လာလို့ ကာတွန်းရုပ်ပြောင်တွေချည်း ဖတ်နေရင်လည်း စိတ်မပူပါနဲ့။ စာအုပ်တိုင်းဟာ စာဖတ်ခြင်းရဲ့အစိတ်အပိုင်းတွေပါပဲ။ သူတို့ကိုယ် သူတို့ယုံကြည်လာတာနဲ့ ကွဲပြားတဲ့စာအုပ်တွေ တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး ပြောင်းလဲဖတ်သွားကြမှာပါ။

ကလေးတော်တော်များများဟာ အရွယ်ရောက်သွားရင်လည်း ငယ်

ငယ်က အကြိုက်ဆုံးစာအုပ်တွေကို ပြန်ကောက်ကိုင်တတ်ကြပါတယ်။ စာကြီးပေကြီးတွေ လေ့လာနိုင်တဲ့အရွယ် ရောက်လာရင်တောင် ကာတွန်းစာအုပ်တွေ၊ ပြန်ဖတ်တတ်ကြပါသေးတယ်။ ကလေးတွေဟာ စိတ်ညစ်ညူးပြီး မပျော်ရွှင်နိုင်တဲ့အခါမျိုးတွေမှာ လုံခြုံမှုနဲ့ ရှင်သန် ရပ်တည်မှုကောင်းတွေဆီကို ပြန်ရောက်ဖို့အတွက် ရင်းနှီးပြီးသာ စာအုပ်တွေကို ပြန်ဖတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ကုတဲ့ စိတ်ကျရောဂါ ကုထုံးတစ်ခုပါပဲ။

ဘာစာအုပ်တွေရှာကြ/ ရှာရမလဲ

ကလေးအတွက် စာအုပ်တွေရွေးမယ်ဆိုရင် အောက်ပါအချက်ကလေးတွေက ကူညီနိုင်ပါတယ်။

- * ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ အရေးကြီးတဲ့ ဇာတ်ကွက်တွေပါတဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ဥပမာ ဇာတ်လမ်းရဲ့တစ်နေရာမှာ မင်းသမီးကို မင်းသားက ကယ်တင်သွားတယ်။ နောက်တစ်နေရာမှာ မင်းသားကို မင်းသမီးက ကယ်တင်သွားတယ်ဆိုတာမျိုးပါ။
- * လုပ်ချင်တာထက် လုပ်သင့်တာကို ဦးစားပေးတဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုး၊ အံ့မဝင်တော့တဲ့ ဓလေ့ဟောင်းတွေကို ဖယ်ရှားထိုးဖောက်သွားတဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုး။ ဥပမာ-ယောက်ျားက ကားကို နေ့တိုင်းရေမဆေးဘဲ ကလေးနဲ့ ဆော့ကစားနေတာ၊ မိန်းမက မီးဖိုချောင်ထဲမှချည်းပဲ မနေဘဲ ကုမ္ပဏီအစည်းအဝေးသွားတက်နေတာ၊ ဝန်ထမ်းတွေဟာ လည်း လူဆိုးတွေမဖြစ်သင့်တဲ့အကြောင်း စတာတွေ။
- * အသေးစိတ်အချက်အလက်လေးတွေ၊ သတိပြုစရာပါတဲ့ အကြောင်းအရာမျိုး၊ ဥပမာ-နာရီနဲ့ အချိန်ကိုကြည့်တာ၊ သွားပွတ်တံပေါ်က သွားတိုက်ဆေးဆိုတာမျိုးပေါ့။
- * ကလေးရဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ဆန္ဒတွေပါတဲ့ ဇာတ်လမ်း။ ဥပမာ-အရွယ်တူကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ကျောင်းစတင်တဲ့နေ့အကြောင်း၊ မွေးနေ့ပွဲအကြောင်း။
- * ကလေးသိတဲ့ အကြောင်းအရာတွေပါတဲ့ ဇာတ်လမ်း။

* မပျော်ရွှင်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်းနဲ့ ဒေါသတွေကနေ စိတ်ကျေနပ်စရာ ပျော်ရွှင်စရာ ခံစားချက်တွေကို ရှာဖွေရရှိ သွားတဲ့ဇာတ်လမ်း၊ ဥပမာ - အိမ်ပြောင်းရတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်လှုပ်ရှားမှု၊ မရေရာမှုနဲ့ စွန့်စားခန်းတွေပေါ့။

* ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ဇာတ်သိမ်းပါတဲ့ ဇာတ်လမ်း။

* နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက နတ်သမီးပုံပြင် အပါအဝင် ရိုးရာပုံပြင် စာအုပ်တွေ ရှိနေခဲ့တာဟာ ကလေးတွေအတွက် အရေးတကြီးလို အပ်နေလိုပါပဲ။ ဒီပုံပြင်တွေဟာ ကလေးတွေကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှု ကြီးကြီးမားမား မပေးပါဘူး။ “ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက ...” လို့ အစချီထားတာကို သူတို့ သဘောပေါက်ကြပါတယ်။ ဘဝရဲ့ အခက်အခဲတချို့ကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ တစ်ရွာကနေ တစ်ရွာပြောင်းရွှေ့တာ၊ လူတစ်ယောက် ရောဂါနဲ့ သေခါနီးဖြစ်နေတာ စသဖြင့်ပေါ့။ ကြောက်စရာကောင်းတာတွေ ဖတ်ပြတာနည်း နည်းများသွားရင် ခဏရပ်လိုက်ပြီး ပြောနေတဲ့အကြောင်းကလေးကို ပြန်မေးကြည့်ပါ။ ကလေးမကြိုက်တဲ့ဇာတ်လမ်းမျိုး လုံးဝမဖတ်ပြပါနဲ့။ ဘယ်ပုံ ပြင်ကြိုက်တတ်သလဲဆိုတာ ကလေးရဲ့ဦးဆောင်မှု အတိုင်း လိုက်လျောပေးပါ။

အဆင့်မြင့်တဲ့ စာအုပ်ကောင်းမဟုတ်ရင်လည်း မိဘက ရွေးချယ်ခွင့် ပြုထားတဲ့ စာအုပ်တွေကို စာဖတ်တတ်လာတာနဲ့ သူ့ဟာသူဖတ်ရတာ ကလေးက ပိုကြိုက်ပါတယ်။ မိဘက ဖတ်ပြတဲ့ စာအုပ်တွေထဲကနေပဲ အဆင့်မြင့်တဲ့ စာအုပ်ကောင်းဆိုတာကို ကလေးတွေ အမြဲရရှိကြပါတယ်။ ပုံပြင်နဲ့ စာဖတ်ခြင်းကိုကြိုက်တဲ့ ကလေးတွေဟာ စာအုပ်အမျိုးမျိုးတွေကို ပြောင်းလဲ ဖတ်လာကြမှာပါ။

မိဘတွေ ဘာလုပ်နိုင်သလဲ

မိနစ်ပိုင်းပဲဖြစ်ဖြစ် နေ့တိုင်း ကလေးနဲ့အတူ စာဖတ်ဖို့ အချိန်ပေးပါ။

* ကလေးတစ်ယောက်ထက်မကရှိရင် အားလုံးအကြိုက်တူတဲ့ပုံပြင်ကို ဖတ်ပြပါ။ ငယ်ငယ်က ကိုယ်ကြိုက်ခဲ့တဲ့ ပုံပြင်လေးတွေပေါ့။ မိသား

- စုလိုက် အကြိုက်တူတဲ့ ပုံပြင်လေးတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။
- * ဘဝတစ်လျှောက် မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ပုံပြင်တစ်ခုလို ဖန်တီးထားပါ။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် အရေးကြီးတဲ့ အချိုးအကွေ့တွေ ရောက်တိုင်း ဓာတ်ပုံ အယ်လ်ဘမ်လေးတွေလုပ်ထားပါ။ အမှတ်တရ အချိန်လေးတွေကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထားမိပါစေ။ ဓာတ်ပုံ မဟုတ်ရင်လည်း ပြောစမှတ်ဖြစ်လောက်တဲ့ အကြောင်းကိစ္စတွေ ဖန်တီးထားနိုင်ပါတယ်။ ပထမဆုံး ဆံပင်ညှပ်တဲ့အကြောင်း၊ စကားစပြောကာစက စပြောတဲ့စကား၊ ကျောင်းစအပ်တဲ့နေ့ စသဖြင့်ပေါ့။
- * ဖတ်ပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာနဲ့ စကားပြောခြင်းကို ဖန်တီးပါ။ စာဖတ်တာဟာ အရေးပါတဲ့ကိစ္စတစ်ခုမှန်း ကလေးတွေ သိသွားပါလိမ့်မယ်။
- * ပုံပြင်ထဲမှာပါတဲ့ ဇာတ်ကောင်ပုံစံ အရုပ်၊ ရုပ်သေးတွေ ဝယ်ပေးပါ။ ပုံပြင်ထဲကလို အပြင်မှာ သရုပ်တူ ဆော့ကစားဖို့လည်း တိုက်တွန်းပါ။
- * လမ်းညွှန်သတိပေးဆိုင်းဘုတ်ကအစ မုန့်ဘူးပေါ်က စာတန်းအဆုံး ကလေးဖတ်ပြတာကိုနားထောင်ပြီး သဘောကျချီးကျူးပါ။ ဖတ်တတ်လျက်နဲ့ မဖတ်မိသေးရင်လည်း ဖတ်ပြဖို့ ခိုင်းစေပါ။

ထပ်မံသတိပေးချက်

စာအုပ်တွေဟာ ကလေးတွေရဲ့ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေ၊ အပေါင်းအသင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝတစ်လျှောက် ပျော်ရွှင်အေးချမ်းမှုတွေလည်း ဖန်တီးပေးနိုင်ပါတယ်။

- * ကြောက်ရွံ့မှုနဲ့ အခက်အခဲတွေကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းဖို့ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါတယ်။
- * စာဖတ်ခြင်းနဲ့ ပုံပြောခြင်းဟာ ကလေးတို့ရဲ့ပညာရေးအတွက် အရေးပါတဲ့ ကွန်ယက်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ပေးတဲ့ အံ့ဩစရာ အခွင့်အလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။
- * နေ့စဉ် သီးသန့်ပုံပြောချိန်ကို အထူးကန့်သတ်ထားပါ။
- * မိဘကိုယ်တိုင်လည်းကြိုက်ပြီး အရေးကြီးကြောင်းပြတဲ့ အနေနဲ့ အိမ်

မှာ စာအုပ်များများ စုဆောင်းထားရှိပါ။

- * အဘိုးအဘွားတွေကိုလည်း ငယ်ငယ်ကပုံပြင်တွေ ပြန်ပြီးပြောပြဖို့ တိုက်တွန်းပါ။
- * ဒဏ်ပေးတဲ့အနေနဲ့ ပုံပြောချိန်ကို ပယ်ဖျက်တာမျိုး မလုပ်သင့်ပါဘူး။ မလုပ်ပါနဲ့။
- * ကလေးဘဝတစ်လျှောက်လုံး ပုံပြောချိန်ဟာ မိဘနဲ့ သားသမီးကြား မှာ ချည်နှောင်ထားခဲ့တဲ့ သံယောဇဉ်ကြိုးပါပဲ။
- * မိဘကပေးနိုင်တဲ့ အမြဲနုပျိုနေမယ့် အကောင်းဆုံးလက်ဆောင်က တော့ စာဖတ်ရာမှာ မွေ့လျော်ခြင်းပါပဲ။

စာပေစွမ်းရည်

အရေးအဖတ်ဆိုတာ

စာရေးစာဖတ်ခြင်းဟာ ကလေးတွေအတွက် အရေးကြီးပါတယ်။ စာရေးစာဖတ်ထက် အခွင့်အလမ်းတွေ ဖန်တီးနိုင်တာ၊ လောကကို စာလုံးတွေကတစ်ဆင့် သင်ယူနားလည်နိုင်တာက ပိုပြီး အရေးပါပါတယ်။ ဒါဟာ စာပေစွမ်းရည်ပါပဲ။ စာပေစွမ်းရည်ဆိုတာနဲ့ လူတော်တော်များများက ကျောင်းစာကို ပြေးမြင်တတ်ကြတယ်။ မိဘအများစုကလည်း စာသင်ကျောင်းက စရတယ်လို့ မျှော်လင့်ထားတတ် ကြပါတယ်။

- * ကလေးတွေဟာ စာပေစွမ်းရည် ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် ကျောင်းတက်တဲ့ အရွယ်ထိ မစောင့်ကြပါဘူး။
- * မွေးစကတည်းက အချိန်တိုင်းမှာ အရာရာကို သင်ယူ နေကြပါတယ်။
- * စာပေစွမ်းရည်ဟာ လူတိုင်းအတွက် နေ့စဉ်ဘဝထဲက အစိတ်အပိုင်း ပါပဲ။

ဗဟုသုတနဲ့ လောကကိုနားလည်ဖို့အတွက် စာပေစွမ်းရည်က ကလေးတွေကို အတွေ့အကြုံအရလွှမ်းမိုးပါတယ်။ ယုံကြည်မှု ပြည့်ဝတဲ့ သင်ယူနိုင်သူတွေဖြစ်လာဖို့အတွက် ကလေးတွေ အနေနဲ့ ဒီစွမ်းရည်ကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ဖို့ အခွင့်အရေး ရသင့်တယ်။ ဒီအခွင့်အရေးကိုတော့ ကလေးနဲ့ မိဘကြားက နေ့စဉ် လှုပ်ရှားနေတဲ့ နားလည်မှုသဘောထားတွေဆီကပဲ ရရှိနိုင်တာဟာ အံ့ဩစရာပါပဲ။

စာပေစွမ်းရည်ဆိုတာ

စာဖတ်ခြင်းနဲ့ စာရေးခြင်းပဲလို့ ထင်မြင်ခဲ့ဖူးမှာပါ။ ဒီထက်ပိုတာက တော့ ...

- * စကားပြောခြင်းနဲ့ ကြားနာမှတ်သားခြင်း
 - * စာဖတ်ခြင်းနဲ့ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း
 - * ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ရေးသားခြင်း
- ဆိုတဲ့ နယ်ပယ်တွေမှာ သုံးရမယ့် ဘာသာစကားကျွမ်းကျင်မှုတွေ ပါပဲ။

ဒီစွမ်းရည်ဟာ မိသားစုထဲကစပြီး မိသားစုအနေနဲ့ပဲ ဆက်လက်ရင့်သန်လာရပါတယ်။ ပြီးတော့ အကျွမ်းဝင် ထိစပ်လာမယ့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာပါ ဆက်ပြီး တည်ဆောက်ရပါတယ်။

စာပေစွမ်းရည် ဖွံ့ဖြိုးခြင်း

ကလေးမှာ ဒီစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးလာသလားဆိုတာ ဘယ်လို သိနိုင်မလဲ။ ဒါတွေမြင်ရမယ်။

- * မိသားစုဝင်တွေနဲ့ စကားပြောမယ်။ စကားပြောတဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်အလှည့်စောင့်မယ်။ တခြားလူပြောတာကို နားထောင်ပြီး တုံ့ပြန်မယ်။ တယ်လီဖုန်း ဖြေမယ်။
- * ညွှန်ကြားချက်တွေအပေါ် လိုက်နာမှုရှိလာမယ်။ “ခွက်ကို စားပွဲပေါ်တင်ထားပေးပါ” ဆိုတာမျိုးကနေ “အရပ်တွေကို ဖယ်ထားလိုက်၊ ရေချိုးခန်းကိုသွားပြီး မျက်နှာသစ် သွားတိုက်လိုက်ပါ” ဆိုတာမျိုးကို လိုက်လုပ်နိုင်လာရမယ်။
- * သူ့လှုပ်ရှားမှုနဲ့ သူ့အကြောင်းကို ပြောနိုင်လာမယ်။ “သားသား ငှက်ပျောသီးစားနေတယ်” “မီးမီး ကော်ကော်သောက်နေတာ” ဆိုတာမျိုးပေါ့။
- * လူကြီးတွေနဲ့ တခြားကလေးတွေ လုပ်တာကို စောင့်ကြည့်ပြီး နားစိုက်ထောင်တတ်လာမယ်။ ဒါမှ သူတို့ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိလာမယ်။

- * ခံစားချက်ကို ပြောပြလာနိုင်မယ်။ “စိတ်ဆိုးတယ်” ဒါမှမဟုတ် လိုအပ်တာကို တောင်းယူလာနိုင်မယ်။ “ရေသောက်ချင်တယ်” “ရေတစ်ခွက် လာတိုက်ပါ” စသဖြင့်။
- * သားချော့တေးကဗျာ၊ ပဟေဠိ၊ ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းနဲ့ ဟာသတွေကို နားထောင်နိုင်လာမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ပြောနိုင်လာမယ်။
- * မေးခွန်းတွေ မေးနိုင်လာရမယ်။ ဒါကတော့ ပြောစရာမလိုပါဘူး။ (ဖေကြီးက ဟိုမမကို ဘာလို့ ကြည့်တာလဲဆိုတာမျိုးပေါ့)
- * အခက်အခဲနဲ့ပြဿနာတွေကို မှတ်မိနိုင်လာမယ်။ ဖြေရှင်းနိုင်လာမယ်။ ဥပမာ - ကြိုးက ပြန်ပြေသွားပြီ။ သေသေချာချာ ချည်မှပေါ့။
- * ကိုယ်ကြိုက်တဲ့စာအုပ်တွေ ရွေးချယ်လာမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ပုံပြင်တွေကို ဝေဖန်ကောက်နုတ်ပြီး မေးမြန်းလာမယ်။
- * ဇာတ်လမ်းတွေအကြောင်း ဆွေးနွေးလာမယ်။ ဘာဆက်ဖြစ်မယ်ဆိုတာ တွေးတတ်လာမယ်။
- * ပုံဆွဲခဲတံ၊ စုတ်တံ၊ ပိတ်စတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပုံဖော်တာ၊ မျဉ်းတွေနဲ့ ပုံရေးဆွဲတာ၊ အရောင်ခြယ်တာတွေ လုပ် လာမယ်။
- * စာလုံးတွေရဲ့အရိပ်ပုံစံတွေ ဖန်တီးရေးခြစ်လာမယ်။
- * သူ့နာမည်ပါတဲ့ စာကြောင်းတွေရေးချလာမယ်။
- * ‘ရေး’ ‘ဆွဲ’ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေ စပြီး ပြောလာမယ်။

မိဘတွေက ဥပမာရှေ့ဆောင်လမ်းပြတွေနဲ့ သင်ပေးပြီး ကလေးလုပ်ရမှာတွေကို အတွေ့အကြုံရဖို့ အထောက်အကူပေးရမယ်။ သူတို့ သင်ယူ သိရှိထားတာတွေကိုလည်း လေ့လာဖို့ အခွင့်အရေးတွေ ဖန်တီးပေးရမယ်။ အသုံးပြုရမယ့် ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ဝယ်ယူစုဆောင်းထားကြရပါမယ်။

စကားပြောခြင်းနဲ့ ကြားနာမှတ်သားခြင်း

မိသားစုတွင်းဖြစ်တဲ့အတွက် မိသားစုက ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးနေတဲ့စကားပြောတွေကိုပဲ အသုံးပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ စံပြ ဥပမာဆောင်ဖို့ အနေအထားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

- * စကားစမြည်ပြောခြင်း
- * ရှင်းပြပြောဆိုခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း
- * မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်း၊ ဖြေကြားခြင်း
- * လတ်တလော ဖြစ်ပျက်သမျှအပေါ် ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်း
- * တခြားလူပြောနေချိန်မှာ နားစိုက်ထောင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ မြည်သံများကို နားစွင့်ခြင်း၊
- * ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ အခြေအနေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြောဆိုခြင်း၊ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ဥပမာ - 'မိုးရွာနိုင်မလား မသိဘူး၊ ထီးယူသွားသင့်တယ်ထင်တယ်'
- * ပုံပြောခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ကဗျာတိုလေးများ ရွတ်ဆိုခြင်း၊ သားချော့တေးများ သီဆိုခြင်းနှင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ အော်ဆိုခြင်း
- * အခက်အခဲများဖြေရှင်းခြင်း။ (ဥပမာ- သားကြီးက ဘောလုံးကန်သွားမယ်၊ ဖေဖေက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ဆီသွားရမယ်၊ ကားက တစ်စီးပဲ ရှိတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ)
- * အတွေးကို ပြောဆိုခြင်း။
(ဥပမာ-ငါအလုပ်သွားဖို့ အချိန်နီးပြီ၊ ဘာမေ့ကျန်နေသေးလဲ စဉ်းစားစမ်း ... ဪ ... ဟုတ်ပြီ မီးတွေမှိတ်၊ တံခါးတွေ စစ်ရမယ် ...)
လက်တွေ့လုပ်ပြရန် အနေအထားတွေကတော့

အသံနဲ့ စကားလုံးတွေကို နားထောင်ဖို့တိုက်တွန်းခြင်း

- * ရင်ခွင်ပိုက်နဲ့ ဝမ်းလျားမှောက်အရွယ်ကလေးတွေကို သားချော့တေးနဲ့ သီချင်းတွေ ရွတ်ဆိုပြခြင်း
- * ကလေးတွေကြားတဲ့အသံကို အသံတူလိုက်တု အော်ခြင်း၊ ဥပမာ - ကြက်အတောင်ပံခတ်သံ၊ အော်သံ၊ ကားအင်ဂျင်သံ၊ ခွေးဟောင်သံ
- * ပုံပြင်ကို အတူနားထောင်ခြင်း
- * သီချင်းတိုလေးများနဲ့ ဟာသများကို မျှဝေခံစားခြင်း
- * လေတိုက်လို့သစ်ပင်မြည်သံ၊ ကမ်းစပ်မှ လှိုင်းပုတ်သံ၊ လေယာဉ်သံနဲ့ ငှက်အော်သံတွေကို နားထောင်ခိုင်းခြင်း။

- * တီးတိုးပြောဆိုခြင်းနဲ့ အသံအမျိုးမျိုးပြောင်းပြောခြင်း
- * စကားလုံးရဲ့ပထမဆုံး အစမြည်သံကိုကြားနိုင်ဖို့ ကူညီပေးခြင်း။
ဥပမာ စ ...စ...စ ...စက်သေနတ်။ စကားထစ်တာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။
တစ်ခွန်းချင်း ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေးနှင့် ပီပီသသရွတ်ပြပါ။

သင်ပေးရမယ့်ကိစ္စ

- * အရာဝတ္ထုနဲ့ လူတွေရဲ့နာမည်၊ လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အခေါ်အဝေါ်၊ ကိန်းဂဏန်းများ၊ ပုံသဏ္ဍာန်များ၊ အရွယ်အစားနဲ့ ခံစားချက်များရဲ့ အမည်အမှတ်အသား
- * တခြားသူများနှင့် ရောနှောဆက်ဆံရာတွင် ပြောရမယ့် အသုံးပြုရမယ့် စကားများ၊ ဥပမာ 'စိတ်မရှိပါနဲ့' 'ငါ ပါရမလား' 'ငါလည်း ကစားပါရစေ'
- * ယဉ်ကျေးတဲ့အသုံးအနှုန်း (ဦးဦး၊ ဒေါ်ဒေါ်၊ ကိုကို၊ မမ .. စသည်)

ပြောရမယ့်ကိစ္စ

- * ဘာတွေဖြစ်ခဲ့ပြီးပြီလဲ - အတိတ်
- * အခု ဘာတွေဖြစ်နေသလဲ - ပစ္စုပ္ပန်
- * ဘာတွေထပ်ဖြစ်လာနိုင်သလဲ - အနာဂတ်
- * လူတွေအကြောင်း၊ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးတွေ လုပ်ကြသလဲ။ ဘယ်လူမျိုးစု၊ ဘယ်မိသားစုဝင်ဖြစ်သလဲ၊ ကလေးနဲ့ ဆက်စပ်မှု ဘယ်လိုရှိသလဲ။

ညွှန်ပြရမယ့်ကိစ္စ

- * လူတွေ ဘယ်လိုပြောပြီး ဘယ်လိုကြားနာကြသလဲ။
ဥပမာ - "တိတ်တိတ်ကလေး နားထောင်"
စကားပြောတာကို သုံးတဲ့ကိစ္စရပ်အလိုက် ပုံစံကွဲပြားမှု။
ဥပမာ- "စိတ်ဆိုးတဲ့လူတစ်ယောက်က အသံကျယ်ကျယ်နဲ့ ပြောမယ်။ ကြောက်နေတဲ့အချိန်ဆို တိုးတိုးလေး ပြောလိမ့်မယ်။"

- * လူမျိုးခြားများရဲ့ စကားလုံးတွေ။ (ဥပမာ-‘ကပူချိနိုက တကယ် နိုင်ငံခြားကလာတာ မင်းသိလား’ ‘ဒီလိုဟာက တီဗီမဟုတ်ဘူး၊ မော်နီတာလို ခေါ်တယ်’)

ကလေးချစ်တတ်သူတွေကို ကလေးတွေလိုအပ်တယ်

ညီအစ်ကိုမောင်နှမကစပြီး ဝမ်းကွဲနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ အဆုံးပေါ့။

- * စိတ်ဝင်တစားပြောမယ်၊ နားထောင်မယ်။
- * ပုံပြင်တွေ ပြောမယ်၊ အတွေ့အကြုံတွေ ဝေမျှမယ်။
- * မေးခွန်းတွေ မေးမယ်၊ ဖြေမယ်။
- * သဘောတူမယ်၊ ငြင်းချက်ထုတ်မယ်။
- * သင်ယူမယ်။

စကားလုံးများနှင့် ဆော့ကစားခြင်း

- * နွားကြီးက ဘယ်လိုအော်မလဲ။
(မြန်မာကတော့ ဘွတ်အဲ၊ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ Moo တဲ့)
- * ဒေါက် ...!! ဒေါက် ...!! ဘယ်သူလဲ။

ကိုယ့်အပြုအမူကို ကလေးအားလှမ်းပြောခြင်း

- * အိပ်ရာဝင်ချိန်၊ ရေချိုးချိန်၊ အချိန်နာရီ အပြောင်းအလဲဖော်ပြခြင်း။
- * အိမ်အလုပ်များ ကူညီခြင်း၊ အိမ်သန့်ရှင်းခြင်း၊ အပင်စိုက်ခြင်း။
- * တိရစ္ဆာန်များကို အစာကျွေးခြင်း။
- * ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ မွေးနေ့ပွဲများ စီစဉ်ခြင်း။
- * မီးထွန်းပွဲ၊ သင်္ကြန်ပွဲနှင့် တခြားအထိမ်းအမှတ် ပျော်ရွှင်စုဝေးနေပုံ တွေကို ကြည့်ခြင်း။

သင်ယူခြင်းဟာ အရေးကြီးကြောင်း ပြသခြင်း

- * မိဘကိုယ်တိုင် စကားကို ပီသစွာပြောခြင်း။
- * ကလေးပြောသမျှ စိတ်ဝင်တစား ဂရုစိုက်နားထောင်ခြင်း။
- * ကလေးက သူသိချင်တဲ့ စကားလုံးကိုရှာနေရင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ အချိန်ပေးခြင်း။
- * ကလေး မလုပ်တတ် မကိုင်တတ်၊ မပြောတတ်တော့တဲ့ အခြေအနေကို ရောက်လာလျှင် ကူညီပေးခြင်း။
- * ကလေးရဲ့မေးခွန်းတွေကို အရေးတကြီးဖြေဆိုဖို့ ကြိုးစားခြင်း။ ကလေး ပြန်ဖြေရမယ့်အဖြေအတွက် ကူညီခြင်း။
- * လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းများ ရှင်းပြခြင်း၊ စကားပြော ရမယ့်ပုံစံနဲ့ အချိန်အခါ၊ နားထောင်ရမည့်အချိန်၊ အခြေအနေပေါ်မှာမူတည်ပြီး ပြုမူနေထိုင်သင့်ကြောင်း။

စာဖတ်ခြင်းနဲ့ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

စံပြုပြုရမယ့်အနေအထား

- မိဘ စာဖတ်တာနဲ့ လေ့လာမှတ်သားနေတာကို ကလေးမြင်စေခြင်း။
- * မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထု၊ ဂျာနယ်၊ သတင်းစာ။
- * လက်ခံဖြတ်ပိုင်း၊ ညွှန်ကြားလွှာ၊ စာ၊ ရည်ညွှန်းချက်နှင့် အသိပေးစာတန်းများ။
- * ဆိုင်းဘုတ်များ၊ မြေပုံများ၊ မီးပွိုင့်များ။

* ရုပ်မြင်သံကြား၊ ကွန်ပျူတာ၊ ရုပ်ရှင်။

ကိုယ် ကြည့်နေ ဖတ်နေသည့်အကြောင်းအရာကို

ကလေးအား ပြောပြခြင်း

- * ဒီဘောက်ချာကို စစ်နေတာ။
- * ဒီအစီအစဉ်က မြေထဲပင်လယ်က လူတွေအကြောင်းပဲ။
- * စက်တွေအကြောင်းရေးထားတဲ့စာအုပ်လေ ... ငါ သိပ်ကြိုက်တာ။
- * ဒီလူ စက်ဘီးစီးတာ အလျင်စလိုနဲ့၊ အရေးကြီးနေတယ်ထင်တယ်။
- * ဒီစာအုပ်က ဒီဗီဒီစက် ဘယ်လိုသုံးရမယ်ဆိုတာ ရေးပြထားတာကွ။

လက်တွေ့လုပ်ပြရမယ့်အနေအထား

အမြင်နှင့် ဆော့ကစားရသည့် ကစားနည်းများကို အသေးစိတ် ထောက်ပြခြင်း။

- * ဖိနပ်အနီဝတ်ထားတဲ့လူကိုရှာကြည့်။
- * ကြွက်ကလေး ဘယ်နားမှာလဲ ရှာပါဦး။
- * အက်စ်နဲ့ စတဲ့စကားလုံးကို ရှာပါဦး။
- * နံပါတ်သုံးပါတဲ့ပန်းကန်ပြားဟာ ဘယ်ဟာလဲ။
- * သဲပေါ်မှာ ခြေရာတွေတွေ့လား ... အဲဒီလမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်ကြည့်ရအောင်။
- * မုန့်ဆိုင်တွေ တစ်ဆိုင်ပြီးတစ်ဆိုင် သွားသလို စားလုံးတွေ ရှာရအောင်။

ဆော့ကစားခြင်း

- * ဟန်ဆောင်ခြင်းနှင့် ထပ်တူပြုလုပ်ခြင်းများပါဝင်သည့် ကစားနည်း။
- * မြွေလှေကား ကစားနည်းကစားခြင်း။
- * ပုံစံတူရှာခြင်း (အရာဝတ္ထုများ၊ ပုံသဏ္ဍာန်များ၊ ရုပ်ပုံများ၊ စကားလုံးများ)။
- * အရုပ်ဆက်ကစားနည်းနှင့် စကားလုံးဆက်ပဟေဠိ ကစားနည်း။

ညွှန်ပြခြင်း

- * လမ်းမှဆိုင်းဘုတ်များ၊ ဆိုင်ပြတင်းပေါက်များ၊ တီရှပ်များ၊ ပိုစတာများ၊ အစားအသောက်တင်ယာဉ်များ၊ စာတိုက်ပုံးနံပါတ်များ၊ ဘတ်စ်ကားနှင့် ရထားမှတ်တိုင်များ။

မေးခွန်းများ

- * တို့ ဘယ်လမ်းက သွားရမှာလဲ။
- * အခု တို့စားနေတဲ့ပဲက ဘာပဲလဲ။
- * တို့ ဒီမှာ ရပ်လို့ရမလား။
- * ဘာဖြစ်တာလဲ ... နောက်ပြီးတော့ရော ဘာဆက်ဖြစ်မှာလဲ။

ပုံပြောခြင်း ပုံပြင်ဖတ်ခြင်း

- * အိပ်ရာဝင်ချိန်နှင့် အခြားအချိန်များ။

အချိန်အခါ

- * အဝေးရောက်မိသားစုဝင်များနှင့် သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေများထံမှ စာအမှတ်တရ ကတ်ပြားများအကြောင်း ပြောပြရှင်းပြဖို့။
- * အကြိုက်ဆုံးစာအုပ်နှင့် ပုံပြင်များအကြောင်း၊ ပြောပြရှင်းပြဖို့။
- * တီဗီကြော်ငြာနှင့် အစီအစဉ်များအကြောင်း ရှင်းပြ ပြောပြဖို့။
- * ပြန်လှန်မေးခွန်းနှင့် အနှောင့်အယှက်များကင်းသည့် စာများဖတ်ဖို့ သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်ဖို့။

ရွေးချယ်ရန်အခွင့်အလမ်း

- * ရုပ်ရှင်ကား၊ သတင်းစာမှပြဇာတ် သို့မဟုတ် တီဗီအစီအစဉ်။
- * အစားအသောက်စာရင်းမှ အစားအသောက်အမျိုးအမည်များ။

သုံးရမည်.ပစ္စည်းများ

- * ဖတ်ဖို့၊ လေ့လာဖို့၊ ကစားဖို့ ပစ္စည်းပစ္စယများ တစ်အိမ်လုံးတွင် ရှာဖွေ

စုဆောင်းထားခြင်း။

- မဂ္ဂဇင်းဟောင်းများ၊ ပြက္ခဒိန်များ၊ ကတ်တလောက်များ၊ စာပုံစံအလွတ်များ(CV Form အလွတ်များ)
- သေတ္တာတစ်ခုခု ထုပ်ပိုးထားသည့် ပစ္စည်းများ
- ကတ်ပြားဟောင်းများ၊ ထုပ်ပိုးစက္ကူများ
- စာအုပ်များ၊ ဖောင်းကြွအရုပ်စာအုပ်များ၊ (ဖွင့်လှန်လိုက်လျှင် အရုပ်ဖြစ်သွားသည့်စာအုပ်) လှန်လှောရုပ်ရှင်ကာတွန်း (စာမျက်နှာ အမြန်လှန်လိုက်လျှင် ရုပ်ရှင်ကဲ့သို့ မြင်ရသော စာအုပ်)၊ စိတ်ဝင်စားစရာ ရုပ်ပုံများပါသည့် စာအုပ်၊ ကလေးစိတ်ဝင်စားနိုင်သည့် အကြောင်းအရာများ ရေးထားသည့်စာအုပ်၊ သားချောတေးစာအုပ်၊ ကလေးကဗျာစာအုပ်နှင့် ကလေးသီချင်းစာအုပ်၊ ပုံပြင်စာအုပ်နှင့် ဗဟုသုတ စာအုပ်များ
- နည်းပညာဆိုင်ရာ မှန်ဘီလူး ပုံစံအမျိုးမျိုးနှင့်မိုက်ခရိုစကုပ်

သင်ယူခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်း ပြသခြင်း

- * ကလေး၏နာမည်၊ နာမည်၏အဓိပ္ပာယ်၊ မိဘက မည်ကဲ့သို့ ရွေးချယ်ခဲ့ကြောင်း၊ နာမည်သည် အရေးကြီးကြောင်းပြောပါ။
- * ကလေးနာမည်၊ စာလုံးပေါင်း၊ အထူးသဖြင့် ပထမဦးဆုံး သူ့နာမည်အစ စာလုံး စသည်တို့ကို ကလေးမှတ်မိအောင် အထပ်ထပ်ပြောပြပေးပါ။
- * တခြားဘာသာစကားနဲ့ နာမည်စာလုံးပေါင်းများ ရှာဖွေထားပြီး သင်ပေးပါ။
- * ကလေးက ရေးဖို့ ဖတ်ဖို့ ကြိုးစားလာလျှင် ဂုဏ်ပြုချီးကျူးပါ။

ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ရေးသားခြင်း

- * ကိုယ် ဒါတွေလုပ်တာ ကလေးမြင်ပါစေ။
 - ပြောသည့်ကိစ္စနှင့်မတူသည့် အရုပ်ကလေးများ ရေးခြစ်ခြင်း၊ ပုံဆွဲခြင်း၊ ပန်းချီဆွဲခြင်း